

Aan de Vaste Commissies voor Sociale Zaken
en Werkgelegenheid en voor Financiën
uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag : 7 november 1996
Ons kenmerk : S.A.96.26161/K
Uw kenmerk : -
Betreft : overheidsbeleid inzake aanvullende pensioenen

Geachte dames en heren,

In verband met het door u voorgenomen overleg op 11 november a.s. over de recente kabinetsnota's 'Werken aan zekerheid' en 'Flexibilisering en verplichtstelling in de pensioensector' alsmede over de aanbevelingen van de Werkgroep-Witteveen inzake de fiscale behandeling van pensioenen, wil de Stichting van de Arbeid uw aandacht vragen voor het volgende.

Hoewel beide voornoemde kabinetsnota's en de aanbevelingen van de Werkgroep-Witteveen op veel punten een sterke samenhang vertonen, en het om die reden begrijpelijk is dat ook u er behoefte aan heeft te komen tot een nadere beleidsafstemming, constateert de Stichting niettemin dat sprake is van duidelijke verschillen, zowel wat het karakter van de diverse beleidsvoornemens betreft als in de te volgen trajecten.

Zo zijn de opvattingen van het kabinet over de aanvullende pensioenen, opgenomen in de nota 'Werken aan zekerheid', niet bedoeld om gedurende deze kabinetsperiode te worden gerealiseerd, maar eerst in de volgende kabinetsperiode. De nota staat thans ter discussie in de SER, die daarover een door het kabinet gevraagd advies voorbereidt.

Het overgrote deel van de beleidsvoornemens van het kabinet over flexibilisering en verplichtstelling in de pensioensector is een reactie op onder andere het door de Stichting van de Arbeid ter zake uitgebrachte unanieme advies over de verplichtstelling van bedrijfspensioenfondsen. De staatssecretaris van SZW heeft de Stichting gevraagd op een aantal voorgestelde vrijstellingsgronden te komen tot voorstellen voor een concrete uitwerking. Daartoe zijn in het overleg tussen de staatssecretaris van SZW en de Stichting van de Arbeid van 22 oktober jl. nadere procedurele afspraken gemaakt.

Ten slotte zijn er de beleidsaanbevelingen van de Werkgroep-Witteveen over de fiscale behandeling van pensioenen, welke reeds verleden jaar door het kabinet

op hoofdlijnen zijn overgenomen en waarvan het de bedoeling was dat deze aanbevelingen snel in wet- en regelgeving zouden worden omgezet. Helaas moet worden vastgesteld dat dit proces reeds aanzienlijk vertraagd is. Vanwege de samenloop met de opvattingen van het kabinet over het op langere termijn te voeren pensioenbeleid, zoals die blijken uit de nota 'Werken aan zekerheid' wordt nu voor een nog verdere vertraging gevreesd. In het overleg van 22 oktober jl. heeft de staatssecretaris van SZW de sociale partners weliswaar toegezegd op korte termijn in overleg te treden met de staatssecretaris van Financiën om aan de onzekerheid snel een einde te maken, maar daarbij heeft de staatssecretaris een uitzondering gemaakt voorzover het gaat om een verruiming van het ambitieniveau. Indien dit laatste voorbehoud echter zou inhouden dat in het kader van de in het rapport-Witteveen aanbevolen overgangsregeling voor pré-pensioneringsregelingen reeds rekening gehouden zou moeten worden met de fiscale begrenzing tot middelloon, betekent dit niettemin een wezenlijke belemmering voor de omzetting van de huidige vut-regelingen.

In dit verband wijst de Stichting er overigens op, dat onder het huidige wettelijke regime (artikel 11 van de Wet op de loonbelasting) pensioenpremies aftrekbaar zijn voorzover het ambitieniveau van de pensioenregeling niet uitgaat 'boven hetgeen naar maatschappelijke opvattingen, mede in verband met diensttijd en genoten beloning, redelijk moet worden geacht ...'. De 'pensioennormering' in relatie tot de fiscale behandeling wordt derhalve op dit moment niet bepaald door de politiek, maar door de opvattingen daarover in de samenleving. Aangezien pensioenarrangementen onderdeel uitmaken van het arbeidsvoorwaardenbeleid waaraan de sociale partners, althans bij collectieve regelingen, op decentraal niveau vorm en inhoud geven, is het al jarenlang goed gebruik dat de fiscus ten principale een volgend beleid voert. Ook de Werkgroep-Witteveen heeft met haar aanbevelingen getracht aansluiting te zoeken bij de maatschappelijke opvattingen omtrent het toelaatbare ambitieniveau van pensioenregelingen.

In het licht van het vorenstaande doet de Stichting van de Arbeid een dringend beroep op u, te bevorderen dat de wet- en regelgeving inzake de aanbevelingen van de Werkgroep-Witteveen op korte termijn tot stand kan komen, zonder dat daarmee een voorschot wordt genomen op de discussie over de door het kabinet gewenste versobering van de aanvullende pensioenen¹.

Het is immers van groot belang dat het lopende overleg op decentraal niveau over de omzetting van vut-regelingen snel tot resultaten leidt. Een pas op de plaats of, nog erger, een vooruitlopen op een eventuele toekomstige beperking van het ambitieniveau van de aanvullende pensioenen, zet het adviestraject in de SER onder grote druk en kan er mogelijk toe leiden dat vanwege het belang van het lopende decentrale overleg een sterk hierdoor beïnvloed advies tot stand komt. Dit zou te betreuren zijn, want de desbetreffende hoofdstukken uit de nota 'Werken aan zekerheid' verdienen een fundamentele discussie en een zorgvuldig advies- en besluitvormingstraject.

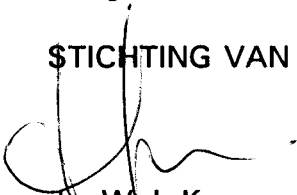
---

¹ Overigens dient daarbij nog wel een oplossing te worden gevonden voor enkele door de Stichtingesignaleerde knelpunten, waarover zij op 16 april jl. een brief heeft geschreven aan de staatssecretarissen van SZW en van Financiën (Kenmerk: S.A. 96.08406/K; met afschrift aan uw beide commissies).

Wat het op langere termijn te voeren pensioenbeleid betreft, zal naar de mening van de Stichting, eerst het SER-advies moeten worden afgewacht voordat, in een volgende kabinetsperiode, meer definitieve conclusies getrokken kunnen worden over het toekomstige overheidsbeleid inzake de aanvullende pensioenen, de gewenste verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en sociale partners op dit terrein alsmede, tegen de achtergrond hiervan, over de eventuele wenselijkheid van het gebruik van het fiscale instrument ter beïnvloeding van het ambitieniveau van pensioenregelingen. De Stichting van de Arbeid is overigens bereid op basis van het komende SER-advies zorgvuldig na te gaan op welke wijze zij een bijdrage zou kunnen leveren aan de verdere modernisering van aanvullende pensioenregelingen.

Hoogachtend,

STICHTING VAN DE ARBEID

drs W.J. Kroes
plv. secretaris